

A KOCKA KÖR TEHETSÉGGONDOZÓ KULTURÁLIS EGYESÜLET

A Kocka Kör (www.kockakor.hu) 1998-ban jött létre a tudományok és/vagy sportok és/vagy művészetek terén tehetséges személyek kutatása és támogatása céljából. A Kocka Kör területi hatókörét nehéz meghatározni. Számos programja kötődik Debrecenhez (ezek között is kiemelendő a Fazekas Mihály Általános Iskolával, az Árpád Vezér Általános Iskolával és a Medgyessy Ferenc Gimnáziummal, a Fazekas Mihály Gimnáziummal, a Debreceni Egyetem Tehetség gondozó Programjával való együttműködésünk). Ugyanakkor nevelési értekezleteket, tanulóknak, tanároknak szóló képzéseket, tehetségazonosító vizsgálatokat jóformán az ország egész területén végzünk. Az utóbbi években egyre markánsabb a külföldi partnerekkel való együttműködésünk – ennek egyik szép példája a Konstantin Filozófus Egyetem Közép-Európai Tanulmányok Karával (Nyitra, Szlovákia) kialakított együttműködésünk. E partnerünkkel történő együttműködés keretében például:

- Társkiadói együttműködést folytatunk (pl. Mező, 2008; Inántsý-Pap, 2009);
- Közös en szerkesztett kiadványt jelentettünk meg (Pšenáková, Mező, Viczayová, 2009);
- Publikációs lehetőséget biztosítottak a Kocka Kör által verbuvált magyarországi szerzőknek (Nagyová-Lehocká, 2010), illetve a Kocka Kör a kar oktatóinak (Pšenáková, 2008);
- A Kar szakmai lektorálással segítette kiadványaink megjelenését: oktatójuk, Zuzana Nagyová-Lehocká (PhD) végezte a szakmai lektorálását a Kocka Kör által kiadott „Tanulás: diagnosztika és fejlesztés az IPOO-modell alapján” című műnek (Mező, 2010);
- 2009-ben a Szlovák Köztársaság Nemzeti Ösztöndíj Programja oktatói pályázatának köszönhetően a Kocka Kör elnöke a Karon

tarthatott tehetségvonatközös előadásokat (2014-ben tervezzük ezek folytatását);

- Közös kutatást végzünk: tanulás módszertan (Komzsis és tsai, 2009), médiapedagógia (Mező és Pšenáková, 2009; Mező és Pšenáková, 2010) és képességfejlesztő digitális tananyagfejlesztés terén (ez utóbbi téma esetében a Szülőföld Alapnak „A magyarországi és határon túli szervezetek együttműködésében megvalósuló programok támogatására” című 2010-ben megvalósuló pályázatban vagyunk együttműködő partnerek)
- Szakmai találkozókat, konferenciákat szervezünk, részt veszünk egymás rendezvényein (pl. a Szülőföld Alap által támogatott, a Kocka Kör által rendezett „Határon túli magyarok tehetséggondozó hálózatának létrehozása” című konferencia 2008-ban és a „Tehetség – határok nélkül” című konferencia 2010-ben; a Karon megrendezésre kerülő, a magyar pedagógusképzés 50. évfordulóját ünneplő rendezvény 2010-ben).
- Pályázati segítséget nyújtunk egymásnak (pályázati tanácsadás, pályázatkeresés, pályázattírás, befogadó/pénzügyi lebonyolító intézmény szolgáltatás stb. keretében - legutóbb 2013-ban).
- Közvetítünk és kapcsolatot építünk a Kar, s hazai szervezetek között.
- A Kocka Kör tanácsadói és együttműködési támogatásával jött létre a kar által létrehozott. a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége által regisztrált Tehetségpont.

Megalakulása óta a Kocka Kör a tehetségazonosítás három formájában van jelen: a) egyének felkutatása, tehetségterületeik feltárása; b) köz- és felsőoktatási, valamint felnőttképzési intézmények és szervezetek tehetséggondozó programjának beválogató vizsgálatainak és hatásvizsgálatainak megvalósításában veszünk részt; c) civil szervezetek felkérésére történő tehetségazonosító és/vagy beválogató vizsgálatokat végzünk.

A Kocka Kör által képviselt tehetséggondozás formái között a heti/havi rendszerességű körök, s az alkalmi programok (pl. Különleges Sportok Fesztiválja, Kocka Köri Estek, nyári táborok, tanulás módszertani tréningek, kommunikációs tréningek, kreativitásfejlesztő tréningek, irodalmi alkotó kör rendezése) ugyanúgy jelen vannak, mint publikációs, megnyilatkozási lehetőségek nyújtása (könyvek, tanulmányok vagy

novellák megjelentetése/megjelenésük elősegítése, képzőművészeti tárlatok szervezése/elősegítése; zenei videoklippek forgatásának szervezése/elősegítése; fellépési lehetőségek szervezése, konferenciaszervezés és támogatás).

A tehetség tanácsadás terén a fiataloknak és felnőtteknek szóló pályaorientációs, karrier-, pszichológiai tanácsadástól a nevelőtestületeknek és szülői fórumoknak tartott ismeretterjesztő/tanácsadó jellegű előadások és konzultációk tartásán át a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács tagszervezetként az átfogóbb jellegű tehetségstratégiát érintő tanácsadói tevékenységig ível szolgáltatásaink köre.

Napjainkban a Kocka Kör egyik preferált érdeklődési területe a felnőttkori tehetségazonosítás és -gondozás ügye. A felnőttkori tehetséggondozás néhány pontban különbözik a gyermekkori tehetséggondozástól - például:

- - ig gyermekkorban inkább előrejelző jellegű a tehetségdiagnosztika, addig felnőttkorban gyakran a már felmutatott teljesítmények alapján történő tehetségazonosításról lehet szó.
- Felnőttkorban olyan új tehetségterületek bukkanhatnak fel egy személy esetében, amelyekre gyermekkorában nem utalt semmi.
- Felnőttkorban megtörténhet, hogy korábbi tehetségterületéből „öregedhet ki” például az egykor tehetséges sportoló.
- Sok gyermekkorban megvalósuló iskolai jellegű képzési programnak hátránya, hogy az „iskolai tehetségeket” kiképzti ugyan, ám e tehetségek – a további tehetséggondozó tevékenység hiánya miatt – felnőttkorban elkallódnak.

Noha a felnőttképzés egy lehetséges eszköz lehet arra, hogy a felnőttkori tehetséggondozás által felvetett speciális problémák egy részét hatékonyan kezeljük, ám a felnőttképzésben napjainkban megjelenő tehetséggondozás rendszerbe foglalása még gyerekcipőben jár. A felsőoktatás keretein belül működő tehetséggondozó programokon túl kevés jó gyakorlatot találunk a tehetséges felnőttek szisztematikus tehetségazonosítására, -gondozására.

Irodalom

- Inántsyt-Pap Judit (2009): *Kötődés és kortárskapcsolatok az óvodáskorban*. Debrecen: Kocka Kör & Faculty of Central European Studies, Constantine the Philosopher University in Nitra.
- Komzsík Attila – Komzsík Eszter – Mező Ferenc – Mező Katalin (2009): Szlovákiai magyar tanulók tanulási jellemzői az IPOO-modell értelmezési keretében. In: Pšenáková, Ildikó – Mező, Ferenc – Viczayová, Ildikó (Eds.): *Teória a prax II. (Zborník referátov)*. Nitre: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. 89-98.
- Mező Ferenc (2007): A Kocka Kör Tehetséggyongozó Kulturális Egyesület. *Magyar Tudomány*, 168. évf., 2007/11, 1486-1489.
- Mező Ferenc (szerk.)(2008): *Tehetségdiagnosztika*. Debrecen: Kocka Kör – Faculty of Central European Studies, Constantine the Philosopher University in Nitra.
- Mező Ferenc (2010): *Tanulás: diagnosztika és fejlesztés az IPOO-modell alapján*. Debrecen: Kocka Kör.
- Mező Ferenc - Pšenáková Ildikó (2009): A képességfejlesztés lehetőségei az E-learning és M-learning révén. In: Pšenáková, Ildikó – Mező, Ferenc – Viczayová, Ildikó (Eds.): *Teória a prax II. (Zborník referátov)*. Nitre: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. 119-130.
- Mező Ferenc - Pšenáková Ildikó (2010): Measuring and Development of Cognitive Abilities of Guilford's SI-Theory by E- and M-Learning. In: Nagyová-Lehocká, Zuzana: *Collection of Psychological Studies*. Nitre: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. 27-31.
- Nagyová-Lehocká, Zuzana (2010): *Collection of Psychological Studies*. Nitre: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Pšenáková, Ildikó (2008): A magyar pedagógusképzés és tehetséggyongozás helyzete a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemen. In: *Tehetség - határok nélkül*. Debrecen: Kocka Kör Tehetséggyongozó Kulturális Egyesület. 44-47.